

УДК 35.071:321.01

DOI: <https://doi.org/10.23939/dg2022.02.001>**Петровський Петро Михайлович**

*доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри публічного управління та публічної служби
Навчально-наукового інституту державного управління
Національного університету «Львівська політехніка»
ORCID: 0000-0001-8521-2384
e-mail: petro.m.petrovsky@lpnu.ua*

**АКТУАЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ОБҐРУНТУВАННЯ
ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ**

Розглянуто необхідність подальшого демократичного розвитку українського суспільства в умовах повномасштабної війни з боку РФ, зокрема збереження демократичного рівня діяльності в публічно-управлінській сфері. Розкрито такі аспекти наукового обґрунтування управлінських рішень, як досягнення емпіричної достовірності знання, визначення концептуальних засад діяльності та формування стратегій розвитку сфери публічності. Встановлено, що сутнісними ознаками знання на цих рівнях буде істинність, раціональність і значущість. Аргументовано, що в умовах війни особливої уваги набуває соціальна значущість публічно-управлінської діяльності, яка орієнтує на консолідацію зусиль усього суспільства для зміцнення обороноздатності країни, перемогу над загарбниками та збереження суверенітету, демократії й гуманізму.

Ключові слова: публічно-управлінська діяльність; наукове обґрунтування; рівні наукового обґрунтування; достовірне знання; раціональне рішення; соціальна значущість; імперативи війни.

Постановка проблеми. Із 24.02.2022 року Україна і весь світ живуть у новій реальності – в умовах розгорнутої РФ повномасштабної війни, яка правомірно визначається також як тотальна [3], оскільки кремлівськими параноїками відкрито проголошено знищення України як держави та здійснюється геноцид українського народу. У геополітичному вимірі терористична політика дикунського Кремля націлена на базові цінності цивілізації, демократії та людяності.

За таких умов прямою й адекватною реакцією на всі звірства загарбників-рашистів має бути належна військова відповідь, яку успішно дають ЗСУ, загони територіальної оборони та волонтери. Фактично все українське суспільство єднається у боротьбі за незалежність.

Війна виконує функцію каталізатора формування соціальної ідентичності та української політичної нації – процесу усвідомлення й ствердження європейського вибору України. У цьому ж руслі відбувається поглиблення демократичних процесів і ствердження сфери публічності. Справді, попри звуження масштабів соціального впливу в

умовах повномасштабної війни, сфера публічності продовжує виконувати значну роль у забезпеченні успіхів ЗСУ на фронті та в подальшому розвитку українського суспільства. Якраз тому її збереження та забезпечення якісного наповнення різних граней соціальних відносин властивостями публічності стає важливим завданням всіх учасників суспільних процесів.

Водночас виникає загроза згортання демократичних реформ, соціальної транспарентності тощо. Подібні тенденції проявляються також у прагненні спростити публічно-управлінську діяльність, виправдати її неефективність зовнішніми причинами, звести до редукованих форм популізму тощо.

Тому питання наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності, її різноманітних видів в умовах повномасштабної війни набуває особливої гостроти та актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із проблематики наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності визначив необхідність її розгляду з декількох ракурсів. Насамперед потрібно уточнити базові поняття розгляду: публічно-управлінська діяльність, її наукове обґрунтування та імперативи війни. Таке уточнення важливе в контексті існуючих різноманітних їх трактувань.

Теоретичною основою дослідження слугували праці відомих зарубіжних авторів (М. Вебер, К. Поппер, Ж. Марітен, Ф. А. Гаєк, Р. Д. Патнем, К.-О. Апель, Ю. Габермас, П. Рікер та ін.), які розкрили сутнісні характеристики сфери публічності, її демократичність, транспарентність і гуманізм.

Діяльнісна природа сфери публічності представлена працями зарубіжних [1; 13; 16] і вітчизняних авторів [11; 12; 15].

Аспекти наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності представлені у нормативно-правових документах українського державотворення та набувають усе більшого висвітлення у вітчизняній науковій літературі [4; 6; 8]. Значну увагу соціальним наслідкам війни і засобам їх подолання приділено в науковій літературі [2; 5; 9; 10] та засобах масової комунікації.

У такий спосіб відбувається усвідомлення цінності публічно-управлінської сфери, необхідності її збереження в умовах війни та поглиблення наукового обґрунтування діяльності як важливого чинника цивілізаційного розвитку.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попередньо сказане дає підстави стверджувати, що проблематика наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності потребує

подальшого дослідження. Особливо це стосується формування ефективного реагування на гострі виклики та загрози війни. Тому значну увагу приділено необхідності наукового обґрунтування управлінських рішень з огляду на їхню соціальну значущість, що конкретизується шляхом урахування інтересів і прагнень широкого кола учасників публічних процесів. Також проводиться думка про важливість дотримання принципів верховенства права та соціальної справедливості.

Відповідно мета статті визначається як розкриття актуальності наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності в умовах війни – дієвого чинника забезпечення перемоги та подальшого розвитку України.

Виклад основного матеріалу. Вихідним положенням нашого розгляду є твердження про те, що наукове обґрунтування діяльності в публічній сфері є обов'язковою умовою ефективного управління. У звичному вимірі проблема важливості наукового обґрунтування управлінської діяльності випливає із низки суперечливих властивостей вказаної сфери, а саме:

- складність і багатогранність публічно-управлінського процесу та відсутність його однозначної, причинно-наслідкової визначеності;
- полісуб'єктність – одночасні дії значної кількості учасників, що прагнуть реалізувати свої часткові інтереси;
- високий рівень опосередкування реального процесу низкою інтерпретацій (медійних насамперед) і, як результат, наявний поліфонізм наративів і бачень;
- значний вплив політично (партійно) заангажованих, часткових за своїм змістом, точок зору;
- свідомі та випадкові прояви суб'єктивізму, діапазон якого змінюється від простої редукції розуміння складних процесів до надмірного підсилення ролі окремого чинника реальних змін.

За цих умов перед суб'єктом публічно-управлінської діяльності постійно стоїть завдання свідомо визначити зміст своєї діяльності, прийняти оптимальні рішення реагування на існуючі проблеми та отримати максимально можливі результати. Доречно відмітити, що управлінська діяльність у сфері публічності представлена спільною діяльністю низки суб'єктів – активних учасників розвитку сучасного суспільства. До них, зокрема, належать органи державної влади та місцевого самоврядування (публічна влада), заклади публічного сектору (ЗМІ, школа, заклади охорони здоров'я), громадські об'єднання та науково-експертне середовище. Основним суб'єктом є конкретна управлінська інституція та її керівник як безпосередньо відповідальна особа. Усі інші визначаються

як співсуб'єкти, що мають право активно впливати на вирішення соціальних питань. Пріоритетна роль у цьому контексті належить науково-експертному середовищу та провідним представникам науки – фахівцям із конкретних питань порядку денного. Якраз від рівня їх компетентності та від науково-методологічної культури залежить реалістичність і ефективність управлінських рішень.

Вказані суб'єкти спільно формують і реалізують публічну політику, що кристалізується у конкретних формах публічного управління. Якраз від поєднання зусиль усіх вказаних учасників у концептуально визначеному напрямі можливе досягнення позитивних результатів – збалансований розвиток суспільства. Позитивним прикладом належного обґрунтування нормативного документу може бути розгорнуте обговорення Стратегії реформування державного управління України на 2022–2025 роки, прийнятої 21 липня 2021 р. Кабінетом Міністрів. Проте на сьогодні в умовах війни окремі положення цієї Стратегії потребують переосмислення. Зокрема, на мою думку, пункт про «формування... політично нейтральної публічної служби» [14]. Думається, що на часі говорити про відстоювання публічними службовцями єдиної державницької політики, політики протистояння ворожій агресії.

Наукове обґрунтування діяльності у сфері публічності та, здійснюваних у ній управлінських рішень – це процес встановлення її суб'єктом достовірності вихідних положень або картини дійсності, шляхом системної перевірки інформації на її відповідність об'єктивній даності та можливості використання як передумови планованих змін.

Особлива актуальність наукового обґрунтування зумовлена тим, що сучасна сфера публічності характеризується низкою гострих викликів, насамперед трагізмом і руйнівними наслідками війни. Тож до типових труднощів публічно-управлінського процесу (полісуб'єктність, поліфонізм бачень і трактувань) додаються такі, як-от:

- спотворення реальності шляхом поширення ворожою пропагандою фейків, псевдофактів і явної брехні тощо;
- необхідність протистояти таким світоглядно-методологічним загрозам «руського мира», як використання міфів, ортодоксальних ідеологічних кліше аж до методик шаманства;
- реальне обмеження матеріальних, фінансових і людських ресурсів, що зумовлює необхідність їх оптимального використання та важливість визначення пріоритетів;
- значна турбулентність соціальних процесів і, як наслідок, брак часу для звичного реагування на існуючі виклики;

– збереження в умовах правового режиму воєнного стану традиційної відмінності публічності від сфери приватності, що, безсумнівно, доповнюється розширенням корпоративно закритої зони держави, її оборонної системи та критичної інфраструктури;

– соціально-психологічна напруженість, необхідність підвищеної публічності і легітимності управлінських дій.

Усе сказане формує необхідність оптимізації публічно-управлінської діяльності, підвищення ефективності кожного прийнятого рішення та реалізованої дії. Відповідно існує потреба теоретичного пояснення змісту вживаних термінів і відтворюваних ними логічних звязків. Так, варто констатувати, що способом функціонування та розвитку публічної сфери є свідома діяльність конкретних суб'єктів, окремими проявами якої є соціальна дія, свідомий вчинок, а також конкретне управлінське рішення чи здійснюваний управлінський вплив.

Сутнісною ознакою всіх проявів публічної діяльності варто вважати свідоме ставлення суб'єкта до своєї активності, що реалізується у визначенні ідеальної мети, відповідних засобів її досягнення тощо. Таке визначення публічної діяльності дозволяє відокремити її від редукованих варіантів, до яких відносяться поведінка та спонтанна (рефлекторна) активність учасників соціальних процесів. Доречно зауважити, що типовим проявом діяльності є вчинок, а поведінки – звичка. Так, діяльність співмірна активності суб'єкта, його вільному, креативному визначенню в умовах багатогранної публічної сфери та є засобом розвитку суспільства. Іншими словами, за своєю сутністю публічна діяльність – це вільна, цілепокладаюча, актуалізуюча та творча активність соціального суб'єкта.

Реалізація свідомого ставлення суб'єкта до своєї активності має широкий діапазон підстав, оскільки сама свідомість є багатогранною і дозволяє покладатися на різні свої грані та прояви. До таких, насамперед необхідно віднести: інстинкти й емоції, візії та ілюзії, надії та вірування. Для перетворення їх у дієві спонуки діяльності потрібна воля – зосередження духовних і фізичних зусиль на досягненні бажаного. Наше демократичне сьогодення демонструють широкий діапазон, різних опосередкованих внутрішнім світом людини ставлень до об'єктивної даності. І на особистісному (приватному рівні) кожен має право реалізовувати свій частковий проєкт соціальної активності, стверджувати той чи інший варіант власної свободи, що не обмежує свободу інших. Проте сфера публічності як сфера свободи всіх формує інші імперативи, зумовлює визначення часткової активності загальними правилами, необхідністю спільної доцільності змін. Ефективним засобом досяг-

нення такого рівня соціальної активності є застосування наукового арсеналу встановлення закономірностей розвитку, виявлення інтерсуб'єктивних ставлень і спільних інтересів. Тому актуальним завданням є звернення до специфіки наукового обґрунтування.

Зауважимо, що ключовим моментом діяльності у сфері публічності прийнято вважати управлінське рішення. Це зумовлено тим, що:

- формування і прийняття управлінського рішення є складним процесом рефлексії – раціонального співставлення різних граней діяльності, опосередкування думкою часових, причинно-наслідкових та інших закономірних зв'язків;

- його прийняття – це зміна напряму детермінації (перехід від зовнішнього визначення активності учасника подій до, як стверджував І. Кант, покладання суб'єктом власного ряду причинності);

- в управлінському рішенні імпліцитно присутні цілі та мотиви діяльності і в кінцевому випадку картина майбутнього й міра свободи суб'єкта;

- своєю чергою визначені цілі формують подальші управлінські кроки: стратегію й тактику, коло виконавців, сукупність ресурсів і засобів.

Назагал можна констатувати, що діяльність у сфері публічної відкритості, окрім звичної усвідомленості різних її аспектів, вимагає врахування віддалених, соціально значимих наслідків. Тому управлінські рішення прийнято визначати як концептуальні, стратегічні, інноваційні тощо.

В умовах війни особливо гостро сприймається визначення майбутнього, надто висока ціна платиться за нього. Якраз тому управлінські рішення сфери публічності мають бути реалістичними, перспективними та україноцентричними. На противагу агресивній, антигуманній політиці загарбників, стверджувати демократизм, соціальну справедливість і гуманізм.

Завданням наукового обґрунтування є досягнення достовірного знання як необхідної умови реалістичного управлінського рішення та заснованій на ньому ефективної практичної діяльності.

Наукове обґрунтування публічної діяльності має декілька взаємодоповнюючих напрямів, без урахування яких неможливо сформулювати реалістичне управлінське рішення та досягнути необхідного результату, а саме:

- адекватне відтворення вихідної ситуації в її сутнісних властивостях як об'єктивної передумови діяльності (1);

- системний аналіз спроможності виконавців якісно відповісти на виклики часу (урахування їх компетентності, мотиваційного потенціалу, фінансових і технічних ресурсів тощо) (2);

– передбачення прямих і віддалених соціально-гуманітарних наслідків здійснюваних трансформацій в контексті демократичного розвитку (3).

Необхідно підкреслити, що вказані три взаємодоповнюючі напрями обґрунтування відповідають трьом рівням знання науки публічного управління – емпіричний, теоретичний та метатеоретичний. А їх дотримання характеризує наукове обґрунтування за допомогою категорій: «істинність» (1), «розумність» (2) і «значущість» (3). Якраз урахування цих трьох категоріальних визначень надає управлінському рішенню статус науково достовірного обґрунтування.

Отже, результатом наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності має бути достовірність – єдність істинного знання і розуміння суб'єктом необхідності якраз такого, визначеного варіанту своєї дії та наявних можливостей її здійснення. Істинність як адекватне відтворення наявного стану речей є необхідним результатом пізнавальних зусиль суб'єкта, що кристалізуються у формі факту, наративу, картини дійсності, теорії тощо. А достовірність, окрім цього, передбачає встановлення відповідності інтересам і прагненням усіх учасників (співсуб'єктів) публічної діяльності та всього соціуму. Таке визначення достовірності містить певний елемент суб'єктивності, на думку І. Канта, доповнює раціональний компонент елементами доктринальної та прагматичної віри як переконаності суб'єкта в оптимальності власного варіанту дії. Як результат наукового обґрунтування публічної дії достовірність інституціоналізується у формах концепції, стратегії, доктрини, юридичного закону, програми, плану тощо.

У контексті нашої теми варто окремо зупинитися на розкритті такого категоріального визначення наукового обґрунтування, як-от його значущість або соціальне значення. Для цього доречно звернутися до трьох аспектів, а саме: врахування полі суб'єктного характеру публічно-управлінської діяльності, визначення впливу на неї специфіки надзвичайних умов війни та дотримання вимог публічного права.

У процесі наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності, що реалізується не одним, а декількома суб'єктами (має полі суб'єктний характер), важливо визначити і врахувати можливе ставлення кожного потенційного учасника до пропонованих змін, міру його зацікавленості та спроможності активно долучитися до сфери публічності. Типовий варіант пояснення участі суб'єкта в соціальному процесі має враховувати те, що владний, вертикально вибудований режим базується на силі правопорядку, законодавчо закріпленій раціональності закону та легітимності нормативно затвердженій ідеології. У

цьому інституційному контексті базовою вимогою наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності має бути проведення аудиту здійснюваних нововведень на відповідність нормативно-правовій базі. А відсутність такої регламентації або недостатня її узгодженість із викликами та потребами воєнного стану (непередбаченість новелами правового режиму) зумовлює необхідність додаткового юридичного обґрунтування та прийняття відповідних правових норм-імперативів.

Інша колізія виникає щодо наукового обґрунтування публічної діяльності інституції громадянського суспільства (політичних партій, громадські організації, об'єднання та ініціативних груп), які репрезентують асоціативні, горизонтально структуровані суспільні відносини. Активність таких інституцій не підлягає однозначній нормативній регламентації, вони діють на межі легальності, відкривають нові горизонти можливого, реалізують інноваційні ідеї та проєкти. Правовий режим воєнного стану звужує діапазон можливих форм діяльності представників громадськості, але не заперечує необхідність наукового їх обґрунтування. До того ж, якраз останні, окрім належної нормативно-правової регламентації, потребують визначення в соціально-значимій системі координат.

Ще одним важливим аспектом публічності є дотримання публічного права і збереження принципу верховенства приватного права людини. Публічне право демократичного суспільства ґрунтується на природному (приватному) праві, є засобом його збереження і захисту. Втілене у нормі закону публічне право виконує низку функцій, що діють паралельно, взаємно доповнюють і підсилюють одна іншу. До них, насамперед, належать:

- функції обмежень і заборон на асоціальні дії через наявність превентивної міри покарання;
- імперативи обмеження претензій владних структур на повне соціальне домінування;
- окреслення простору реалізації можливостей громадян, юридична система дозволів на їх вільну діяльність, свободу самовираження в межах дотримання прав інших членів суспільства.

Отож, право в контексті публічної сфери виступає антиподом насильства, чинником заборони «права сили» й утвердження «сили права», як легітимізованої (схваленої суспільством) норми врегулювання суспільних відносин.

У контексті нашого розгляду всіх характеристик публічності в умовах війни, режим воєнного стану може накладати значні обмеження на приватні права окремих категорій громадян і розширювати міру

застосування публічного права. Так виникає загроза монополізації права владними інституціями.

У цьому контексті однією з найважливіших функцій наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності в умовах війни, особливо що стосується звуження правового поля діяльності соціальних суб'єктів, необхідне ґрунтовне пояснення впроваджуваних змін, належна аргументація вимушених нововведень. Власне якраз попередня наукова експертиза повинна запобігти надмірним прагненням звужити горизонт приватного права та обґрунтувати легальність і соціальну виправданість здійснюваних обмежень.

Доречно підкреслити, що наукове обґрунтування конкретних управлінських кроків в умовах війни здійснюється, як правило, за надзвичайних обставин, які можна визначити такими характеристиками:

- брак часу, необхідність оперативного реагування на виклики часу;
- неординарність ситуацій та відсутність напрацьованих стандартів реагування та типових управлінських рішень;
- особливе значення професійної компетентності керівників, їх креативного реагування на складні питання часу.

Такі обставини продукують низку проблем, до яких можна віднести:

- важливість дотримання належного та адекватного (зокрема і частково обмеженого) медійного поширення змісту управлінських рішень;
- підвищена чутливість реагування соціуму на нелегальні та нелегітимні публічно-управлінські дії;
- особлива соціальна відповідальності суб'єктів прийняття управлінських рішень;
- прагнення окремих суб'єктів публічно-управлінської діяльності вирішити складні соціальні питання простими засобами (різні види редуccionізму), що може лише ускладнити їх вирішення в часовій перспективі;
- підміна змістовного вирішення проблеми намаганнями перенести її в площину задоволення часткових інтересів певних соціальних груп (популізм).

Вирішення вказаних та інших проблем у контексті локальної та часової конкретики з належним забезпеченням принципів демократії, транспарентності та гуманізму якраз і демонструють наукове обґрунтування публічно-управлінської діяльності. Проте можна фіксувати й інші підходи. Так, на нашу думку, наочним прикладом поверхневого ставлення до прийняття управлінських рішень, варіантом суб'єктивізму як різновиду популізму (демонстрація видимості під-

вищення ефективності органу державного управління) може бути скорочення кадрів і реорганізація регіональних відділень Міністерством юстиції [7]. Недостатня обґрунтованість такого рішення полягає в тому, що до уваги беруться лише безпосередні показники економії фонду заробітної плати. Але навіть чисто економічне обґрунтування доцільно такого кроку має враховувати віддалені або кінцеві витрати бюджету. А крім них виникають ще наслідки соціального (рівень безробіття), соціально-психологічного (довіра до державних інституцій) та особистісного (настрій, ставлення тощо) планів. Також безпосереднє ставлення до таких нововведень наводить на думку – невже в умовах війни (з породженими нею масою правових проблем) зменшилися обсяги функціональних завдань Міністерства юстиції.

Необхідно констатувати, що в умовах війни особливо гостро відчуваються проблеми адекватного реагування на надзвичайні виклики, а управлінська діяльність має забезпечувати стабільність і збереження високих цивілізаційних цінностей. Ефективним засобом такої діяльності є реалістичні управлінські рішення, що досягається належним науковим обґрунтуванням та загальна висока науково-методологічна культура всіх причетних до публічно-управлінських процесів.

Висновки та пропозиції. У результаті наукового обґрунтування публічно-управлінської діяльності формується достовірне знання – єдність істинного знання і переконаності суб'єкта в необхідності та можливості здійснення запланованих змін. Умови війни зумовлюють цінність більш раціонального та відповідальне ставлення всіх соціальних суб'єктів до своїх обов'язків. Зростає соціальна значущість діяльності, дотримання принципів верховенства права, демократії та гуманізму. У статті акцентується увага на цінності системного підходу до обґрунтування управлінських рішень у публічній сфері та необхідності подальшого врахування викликів і наслідків війни.

Список використаної літератури

1. Вебер М. «Об'єктивність» соціально-наукового пізнання. Соціологія. Загальноісторичні аналізи / пер. з нім. О. Погорілий. Київ: Основи, 1998. 534 с.
2. Горбулін В. Світова гібридна війна / за ред. В. Горбуліна. Харків: Фоліо, 2017. 496 с.
3. Дацюк С. Про тотальну війну. *Українська правда*. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/6329f5f30ed76/>.
4. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Т. 2: Методологія державного управління. URL: <file:///C:/Users/Petro/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/9ZZNTMSE/0fda71bf-77c5-434a-a274-8cfa410b90e6.pdf>.

5. Кулеба Д. Війна за реальність: як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. Вид. 3-тє, онов. Київ: Книголаб, 2022. 384 с.
5. Методологія наукових досліджень в галузі «Публічне адміністрування» / уклад.: В. М. Князєв, Ю. В. Бакаєв. Київ: Вид-во НАДУ, 2007. 76 с.
6. Наказ Міністерства юстиції України від 20.09.2022 № 3959/5. Про внесення змін до наказу Міністерства юстиції України від 23 червня 2011 р. № 1707/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1090-22#n4>.
7. Петровський П. М., Красівський О. Я. Теоретико-методологічне обґрунтування реформ у публічно-управлінській сфері. *Актуальні проблеми державного управління*. № 1(59). С. 17–24. URL: <https://doi.org/10.34213/ap.21.01.02>.
8. Петровський П. М. Теоретико-методологічні основи перемоги України в сучасній смисловій війні. *Ефективність державного управління*: зб. наук. пр. / за заг. ред. чл.-кор. НАН В. Загорського, доц. А. Ліпенцева. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2019. Вип. 1(58). С. 13–25.
9. Почепцов Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 316 с.
10. Роменець В. А. Історія психології XIX – початку XX століття: навч. посіб. Київ: Вища школа, 1995. 614 с.
11. Селиванов В. Людський вимір сучасних українських держави і чинного права. Одеса: вид-во «Юридичний вісник», 2007. С. 5–14.
12. Стоун Д. Парадокс політики. Мистецтво ухвалення політичних рішень. Київ: вид. дім «Альтернативи», 2000. 304 с.
13. Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 роки: прийнятої 21 липня 2021 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverddiv-strategiyu-reformuvannya-derzhavnogo-upravlinnya-ukrayini-do-2025-roku/>.
14. Цветков В. В. Демократія і державне управління: теорія, методологія, практика: монографія. Київ: ТОВ вид-во «Юридична думка», 2007. 336 с.
15. Шостром Э. Человеческий выбор – манипуляция чи актуализация. Анти-Карнеги [Текст] / Э. Шостром ; пер. с англ. Москва: Смысл, 1994. 128 с.

Petrovskyy Petro Mykhailovych

*Doctor of Public Administration,
Professor, Head of the Department of Public
Administration and Public Service
Lviv Polytechnic National University
ORCID: 0000 0001 8521 2384
e-mail: petro.m.petrovsky@lpnu.ua*

RELEVANCE OF SCIENTIFIC SUBSTANTIATION OF PUBLIC ADMINISTRATION ACTIVITIES IN CONDITIONS OF WAR

Problem setting. The conditions of a full-scale war on the part of the Russian Federation and the need for the further democratic development of Ukrainian society determine the preservation of the achieved level of democratic activity in the public administration sphere. At the same time, there is a threat of curtailment of democratic reforms, social transparency, etc. Similar trends also manifest themselves in the desire to

simplify public administration activities, to justify their inefficiency by external reasons, to lead them to reduced forms of populism, etc.

Therefore, the issue of scientific substantiation of public administration activities and their various types in the conditions of a full-scale war is becoming particularly acute. The above-mentioned has determined the purpose and content of this article.

Paper main body. This paper defines that the scientific justification of public administration activities should arise from an adequate understanding of their actual prerequisites, as well as the systemic fixation of the subject's abilities to achieve an optimal result and make a realistic solution. The paper reveals such aspects of scientific substantiation as the establishment of empirical reliability of knowledge, the determination of conceptual foundations of activities, as well as the formation of strategies for the development of the sphere of publicity. The ultimate identification of knowledge at these levels will be truth, rationality, and significance.

Truth, as an adequate reproduction of the existing state of affairs, in the context of the scientific justification of the activity includes, besides the objective reality, the fixation of the subject or subjects' readiness to perform forecasted actions.

The rationality of public administration activities reveals through an appeal to the legally enshrined expediency of the law and the legitimacy of the normatively approved requirements of law and order. Besides, the scientific substantiation of innovative forms of activity requires taking into account a broader spectrum of objective possibilities as well as qualitatively new competencies of subjects.

In the conditions of war, the social significance of public administration activities acquires particular attention, which, in its turn, requires the justification of every management decision in the system of coordinates, focused on consolidating the efforts of the whole society to strengthen the country's defense capability, defeat invaders and preserve sovereignty, democracy, and humanism.

Conclusions and recommendations. Reliable knowledge – the cohesion of genuine knowledge and the subject's conviction of the need and possibility of performing reasonable actions, forms as a result of the scientific substantiation of public administration activities. The conditions of war lead to a more rational and responsible attitude of all social subjects to their duties. Attention is focused on the value of a systemic approach to justifying managerial decisions in the public sphere and the need for further consideration of the challenges and consequences of war.

Keywords: public administration activities, scientific justification, levels of scientific justification, reliable knowledge, rational solution, social significance, imperatives of war.

References

1. Veber, M. (1998). «Obiektyvnist» sotsialno-naukovoho piznannia. Sotsiologhiia. Zahalnoistorychni analizy / per. z nim. O. Pohorilyi. Kyiv: Osnovy. 534 p.
2. Horbulin, V. (2017). Svitova hibrydna viina / za red. V. Horbulin. Kharkiv: Folio. 496 p.
3. Datsiuk, S. Pro totalnu viinu. *Ukrainska pravda*. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/6329f5f30ed76/>.
4. Entsyklopediia derzhavnogo upravlinnia: in 8 vol. Vol. 2: Metodolohiia derzhavnogo upravlinnia. URL: <file:///C:/Users/Petro/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/9ZZNTMSE/0fda71bf-77c5-434a-a274-8cfa410b90e6.pdf>.

5. Kuleba, D. (2022). *Viina za realnist: yak peremahaty u sviti feikiv, pravd i spilnot*. Vyd. 3-tie, onov. Kyiv: Knyholab. 384 p.
5. Metodolohiia naukovykh doslidzhen v haluzi «Publichne administruvannia» / uklad.: V. M. Kniaziev, Yu. V. Bakaiev. Kyiv: NADU, 2007. 76 p.
6. Pro vnesennia zmin do nakazu Ministerstva yustytsii Ukrainy No. 1707/5 vid 23.06.2011. Nakaz Ministerstva yustytsii Ukrainy № 3959/5 vid 20.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1090-22#n4>.
7. Petrovskiy, P., Krasivskiy, O. (2021). Teoretyko-metodolohichne obgruntuvannia reform u pubichno-upravlinskii sferi. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia*. No. 1(59). S. 17–24. URL: <https://doi.org/10.34213/ap.21.01.02>.
8. Petrovskiy, P. (2019). Teoretyko-metodolohichni osnovy peremohy Ukrainy v suchasniy smyslovii viini. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia: zb. nauk. pr. / za zah. red. chl.-kor. NAN V. Zahorskoho, dots. A. Lipentseva*. Lviv: LRIDU NADU. Vyp. 1(58). S. 13–25.
9. Pocheptsov, H. (2016). *Smysly i viiny: Ukraina i Rosiia v informatsiinii i smyslovii viinakh*. Kyiv: Kyievo-Mohylianska akademiia. 316 s.
10. Romenets, V. (1995). *Istoriia psikhologhii XIX – pochatku XX stolittia: navch. posib*. Kyiv: Vyshcha shkola. 614 p.
11. Selyvanov, V. (2007). *Liudskiy vymir suchasnykh ukrainskykh derzhavy i chynnoho prava*. Odesa: Iurydychnyi visnyk, 2007. S. 5–14.
12. Stoun, D. (2000). *Paradoks polityky. Mystetstvo ukhvalennia politychnykh rishen*. Kyiv: Vyd. dim «Alternatyvy». 304 s.
13. *Stratehiia reformuvannia derzhavnoho upravlinnia Ukrainy na 2022–2025 roky*. Rozporiadzennia Kabinetu Ministriv Ukrainy No. 831-r vid 21.07.2021. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-strategiyu-reformuvannya-derzhavnogo-upravlinnya-ukrayini-do-2025-roku/>.
14. Tsvietkov, V. (2007). *Demokratiia i derzhavne upravlinnia: teoriia, metodolohiia, praktyka: monohrafiia*. Kyiv: TOV vyd-vo «Iurydychna dumka». 336 s.
15. Shostrom, E. *Chelovecheskii vibor – manipulyatsiya ili aktualizatsiya*. Anti-Karnegi [Tekst] / E. Shostrom; per. s angl. Moskva: Smysl. 128 s.